

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 7352/2021
08.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, Драгане Миросављевић, Весне Субић, Јелице Бојанић Керкез и Зорана Хаџића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Поповић, адвокат из ..., против тужене „ОТР banka Србија“ А.Д. Београд, чији је пуномоћник др Немања Алексић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Вишег суда у Крагујевцу Гж 1044/20 од 10.08.2021. године, у седници одржаној дана 08.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Крагујевцу Гж 1044/20 од 10.08.2021. године

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Крагујевцу Гж 1044/20 од 10.08.2021. године, тако што се ОДБИЈА, као неоснована, жалба тужиле и потврђује пресуда Основног суда у Аранђеловцу П 619/19 од 17.12.2019. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженој накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 27.500,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Аранђеловцу П 619/19 од 17.12.2019. године, ставом 1. изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се утврди да је одредба члана 2. став 2. тачка 1. тачка 5. уговора о готовинском кредиту број ... од 26.04.2016. године који гласи: „административни трошкови банке: 7.000 РСД једнократно, плативо на дан пуштања кредита у течаж“, апсолутно ништава и да не производи правно дејство, што је тужени дужан да призна и трпи, као неоснован. Ставом 2. изреке, обавезана је тужилца да туженом на име трошкова парничног поступка плати износ од 16.200,00 динара.

Виши суд у Крагујевцу је пресудом Гж 1044/20 од 10.08.2021. ставом првим изреке, преиначио пресуду Основног суда у Аранђеловцу П 619/19 од 17.12.2019. године, тако да гласи: 1. усваја се тужбени захтев тужиле, па се утврђује да одредба

члана 2. став 2. тачка 1. тачка 5. уговора о кредиту за измиривање раније преузетих обавеза (рефинансирање) број ... од 26.04.2016. године, а која гласи: „административни трошкови банке: 7.000 РСД једнократно, плативо на дан пуштања кредита у течај“ апсолутно ништава и не производи правно дејство, што је тужени дужан да призна и трпи. 2. Обавезује се тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 38.200,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је изјавила благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права и предложила да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној у смислу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку, ради разматрања правног питања од општег интереса.

По оцени Врховног касационог суда, у конкретном случају су испуњени услови за одлучивање о ревизији тужене, као о изузетно дозвољеној, због потребе уједначавања судске праксе, на основу одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20).

Из наведеног разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу првом изреке, донео на основу одредбе члана 404. став 2. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку и утврдио да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана одредбом члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле 26.04.2016. године уговор о готовинском кредиту број ... чији саставни део је спорна одредба члана 2. став 2. тачка 1. тачка 5. која гласи: „административни трошкови банке: 7.000 РСД једнократно, плативо на дан пуштања кредита у течај“. У предуговорној фази, тужилји је уручена понуда 22.04.2016. године која у тачки 3. трошкови кредита, под тачком 3.3. садржи врсту и висину свих накнада и других трошкова који падају на терет корисника кредита (очекивани трошкови), између осталог и административни трошак од 7.000 РСД.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужилје за утврђење ништавости предметне одредбе уговора одбио као неоснован, јер је тужилја, као корисник кредита, имала пред собом јасну и прецизно наведену накнаду коју је дужна да плати у износу који је јасно наведен у понуди, тако да, потписивањем уговора, није могла да буде у заблуди о томе шта је њена обавеза, а са истом се сагласила потписивањем уговора. По мишљењу првостепеног суда тужилја је имала могућност да не приступи закључењу спорног уговора, односно да евентуално изабере другу банку са којом ће закључити овакав уговор, па је јасно да је тужбени захтев у целости неоснован, јер се у конкретном случају ради о фиксној и једнократној накнади у износу од 7.000 РСД, што наведену одредбу чини одређеном, могућом и допуштеном, а такво уговарање није противно закону, у смислу одредбе члана 46, 47, 210, 211, 1065. и 1066. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је, побијаном пресудом, преиначио првостепену пресуду усвајањем тужбеног захтева тужиле, тако што је утврдио да је предметна одредба уговора закљученог између парничних странака ништава и да не производи правно дејство, јер је предмет обавезе неодређен, а што је супротно одредби члана 46. став 2. Закона о облигационим односима, о чему суд води рачуна по службеној дужности, у смислу одредбе члана 109. став 1. истог Закона. По мишљењу другостепеног суда, банка је, сходно одредбама члана 12., 18. и 21. Закона о облигационим односима, била дужна да кориснику уговора о кредиту, пре закључења уговора, на јасан и непосредан начин предочи постојање додатних обавеза које прате уговор о кредиту, али и да определи структуру поменутих трошкова и њихов износ, што упућује на закључак да банка није овлашћена да од корисника наплаћује трошкове за које није утврђено да су стварно и постојали.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је погрешно применио материјално право.

Одредбом члана 103. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да је уговор ништав ако је противан принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима, ако циљ повређеног добра не упућује на неку другу санкцију или ако закон у одређеном случају не прописује што друго.

Закон о заштити корисника финансијских услуга („Службени гласник РС“, бр. 36/11... 39/14), у одредби члана 17. став 1. прописује да су банка и давалац лизинга дужни да кориснику пруже информације и одговарајућа објашњења о условима који се односе на уговор о депозиту, кредиту или лизингу, уговор о дозвољеном прекорачењу рачуна, односно уговор о издавању и коришћењу кредитне картице, за који је показао интересовање (у даљем тексту: понуда), на начин који ће кориснику омогућити да упореди понуде различитих давалаца истих услуга и процени да ли ови услови одговарају његовим потребама и финансијској ситуацији, али који корисника ниједног тренутка неће довести у заблуду. Исти Закон, у одредби члана 9. став 3. прописује да Општи услови пословања обухватају и акте којима се утврђују накнаде и други трошкови које давалац финансијских услуга наплаћује корисницима, па је тако у одредби члана 19. став 1. тачка 12. Закона о заштити корисника финансијских услуга, прописано да уговор о кредиту, поред осталих обавезних елемената, садржи врсту и висину свих накнада које падају на терет корисника кредита, уз одређење да ли су фиксне или променљиве, а ако су променљиве, периоде у којима ће их банка мењати, као и врсту и висину других трошкова (порези, накнаде надлежним органима и др).

Закон о банкама („Службени гласник РС“, бр. 107/2015 и 14/2015) у одредби члана 43., прописује могућност јединственог начина обрачуна и објављивања трошкова, камате и накнаде банкарских услуга на основу депозитних и кредитних послова.

На основу наведених одредби закона следи да уговарање права на накнаду камате, као цене пласирања новчаних средстава банке, не искључује могућност да се уговором о кредиту, као услови за давање кредита, уговоре трошкови и накнаде које је корисник кредита дужан да плати банци. Обавезивање корисника кредита на плаћање трошкова обраде кредитног захтева није противно начелу савесности и поштења прописаним одредбом члана 12. Закона о облигационим односима, под условом да је банка, у предуговорној фази, информисала корисника кредита о врсти и висини свих

накнада и других трошкова који падају на његов терет, што је овде случај. У предуговорној фази, тужили је уручена понуда која садржи врсту и висину свих накнада и других трошкова који падају на терет корисника кредита, па и предметни административни трошак од 7.000,00 динара. Ниједним прописом није предвиђено да је банка дужна да кориснику кредита предочи структуру или спецификацију трошкова.

На основу изложеног, спорна уговорна одредба није ништава у смислу одредбе члана 103. став 1. Закона о облигационим односима, како је правилно закључио првостепени суд. Због тога је, Врховни касациони суд, применом одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку преиначио другостепену пресуду, тако што је одбијена жалба тужиље и потврђена пресуда првостепеног суда, као у ставу другом изреке.

Одлуку о трошковима парничног поступка садржану у ставу трећем изреке, Врховни касациони суд је донео применом одредбе члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. и 154. став 1. Закона о парничном поступку. Туженој су признати трошкови за састав ревизије од стране пуномоћника – адвоката у износу од 18.000,00 динара, према Адвокатској тарифи важећој у време предузимања те парничне радње („Службени гласник РС“, бр. 37/2021 од 14.04.2021. године) и трошкови судских такси на ревизију од 3.800,00 динара и одлуку по ревизији од 5.700,00 динара, на основу важеће Таксене тарифе. Увећање од 20% на име ПДВ-а туженој није признато пошто није приложен рачун о извршеним адвокатским услугама, како је прописано одредбом члана 42. став 1. и 2. Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“ број 84/2004...5/2016).

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић